

El racó de la història

I digué la vice-presidenta davant de les càmeres, seriosa i transcendental, amb cara de proclamar una veritat solemne al món sencer, va dir, va proclamar: “Espanya ha salido finalmente del rincón de la historia.” Això digué, i a mi, en sentir-ho, em van entrar unes ganes immenses de riure. I una vergonya petita, pensant que el govern de l'estat que em governa, del regne del qual involuntàriament sóc súbdit, proclama com a doctrina bestieses com aquesta: sense sentit, precisament, de la història, sense sentit del passat ni del present, sense sentit del ridícul. En primer lloc, perquè la frase emfàtica, retòrica, infladament patriòtica, era únicament conseqüència d'un fet accessori, d'una circumstància insignificant i puntual: la presència, a títol de rellogat sense dret a bandera a la taula, d'aquest xicot inefable que presideix el govern de la vice-presidenta. En una reunió al Museu de Washington que no ha tingut més efectes que la foto, una reunió de vint-i-tants dirigents de vint-i-tants països, de l'Argentina a Sud-àfrica, per a posar-se d'acord en allò que tothom ja havia acordat, per a escoltar els discursos del senyor Bush en retirada. També l'Argentina, doncs, posem per cas, amb la senyora Cristina Fernández, tan inefable com el senyor José Luis Rodríguez, deu haver eixit del racó de la història on s'amagava. En segon lloc, perquè la presència precària de J. L. R. Zapatero (i la tauleta sense bandera, i els llocs comuns que digué en els escassos minuts assignats, tan llocs comuns com els de la resta, i que ningú no escoltava ni en feia cabal ni anaven enlloc ni servien de res) era el final d'un pelegrinatge humiliant, de demanar per favor que li deixaren una cadira, de dir a Sarkozy (justament al Nicolas Sarkozy de la *grandeur* de la França!) que mira si em pots trobar una entrada de la revenda, si em pots colar per la porta de servei i, en canvi d'això, tal com informen els diaris francesos i els espanyols neguen o ignoren, “pídeme lo que quieras”. En segon lloc, perquè el convidat subreptic repetia una vegada i una altra que allà mostraria a la ciutat i al món, a Washington i a la terra sencera, quin era l'exemple d'Espa-

Joan Francesc Mira

nya per a superar aquest cosa terrible de la crisi. Feu com nosaltres, diria, que ho hem fet tot tan bé. Feu com nosaltres, doncs, i tindreu una taxa de desocupació que és el doble de la mitjana europea. Feu com nosaltres, i construireu milions

d'habitatges inútils, ruïnosos i especulatius. Seguiu el nostre exemple i reculareu cada any en productivitat, invertireu en recerca la meitat que la resta d'Europa (i a penes un terç que els Estats Units), tindreu un saldo negatiu monstruós en la balança de pagaments, tan monstruós que és en percentatge el més gros de l'univers, viureu feliços un any i un altre any, com hem viscut nosaltres, en el millor dels països possibles, en el millor dels mons i amb el millor dels governs.

Dit això, sí que haurem eixit ja finalment del racó de la història. Cosa que significa, si hem de fer cas amb coherència a la proclamació vice-presidencial, que Espanya fins ara, en efecte, habitava un racó. No és fàcil de saber quin racó, ni des de quin punt concret de la història. Potser des d'aquell dia insigne en què l'anterior president, Aznar de nom, aparegué a la foto amb els seus superiors, formant el trio famós. Potser des dels temps del general Franco, figura universal reconeguda. Potser des d'alguna de les guerres d'Espanya, modernes o contemporànies: des de la del 36-39, des de les guerres carlines, des de la napoleònica, des de la guerra de Successió, coneguda per *Spanish War*. O des de l'Armada Invencible, des de Pizarro i Hernán Cortés, des del 12 d'octubre del 1492, abans dit *Dia de la Raza*, ara festa nacional. Vés a saber des de quan un país tan còsmicament important com Espanya, un país que tenia un imperi on mai no es ponien el sol, un país que és model universal en neteges ètniques de jueus i de moriscos i en persecució implacable d'heretges, un país al voltant del qual se suposa que gira el planeta, vés a saber des de quan ocupava només un racó de la història. Tot això, no cal dir-ho, no té cap importància, perquè ara, finalment, ja ha sortit del racó. I quan jo era menut, el Dissabte Sant cantàvem: “Ratetes, ratetes, eixiu del forat,/ que el Nostre Senyor ja ha ressuscitat.” Qui és el nostre senyor, ja és una altra qüestió.

“Vés a saber des de quan un país tan còsmicament important com Espanya, un país que tenia un imperi on mai no es ponien el sol, un país que és model universal en neteges ètniques de jueus i de moriscos i en persecució implacable d'heretges, un país al voltant del qual se suposa que gira el planeta, vés a saber des de quan ocupava només un racó de la història”